RESOLUTIE (EU) 2023/1840 VAN HET EUROPEES PARLEMENT

van 10 mei 2023

met de opmerkingen die een integrerend deel uitmaken van het besluit over het verlenen van kwijting voor de uitvoering van de algemene begroting van de Europese Unie voor het begrotingsjaar 2021, afdeling X — Europese Dienst voor extern optreden

HET EUROPEES PARLEMENT,

— gezien zijn besluit over het verlenen van kwijting voor de uitvoering van de algemene begroting van de Europese Unie voor het begrotingsjaar 2021, afdeling X — Europese Dienst voor extern optreden,

— gezien artikel 100 van en bijlage V bij zijn Reglement,

— gezien het advies van de Commissie buitenlandse zaken,

— gezien het verslag van de Commissie begrotingscontrole (A9-0088/2023),

A. overwegende dat de Europese Dienst voor extern optreden (EDEO) belast is met het beheer van de administratieve uitgaven van zijn hoofdkantoor in Brussel en verantwoordelijk is voor het netwerk van de 144 delegaties en bureaus van de Unie;

B. overwegende dat de verantwoordelijkheid van de EDEO is uitgebreid tot het administratieve beheer van het personeel van de Commissie in de delegaties via een reeks overeenkomsten inzake dienstverleningsniveau (SLA's);

C. overwegende dat de delegaties tot taak hebben de Unie en haar burgers in de wereld te vertegenwoordigen door netwerken en partnerschappen op te bouwen, en de waarden en belangen van de Unie te bevorderen;

D. overwegende dat het bijzondere karakter van de EDEO gelegen blijft in zijn aard en oorsprong, zoals het geval was toen de dienst werd gevormd door de samenvoeging van het personeel van de voormalige diensten voor externe betrekkingen van de Raad en van de Commissie, waarin diplomaten uit de lidstaten werden opgenomen;

E. overwegende dat overeenkomstig de interne voorschriften van de EDEO de secretaris-generaal van de dienst optreedt als gedelegeerd ordonnateur van de instelling en de directeur-generaal voor middelenbeheer de rol van gesubdelegeerd hoofdordonnateur vervult;

F. overwegende dat de uitvoering van de begroting wordt geregeld door het Financieel Reglement en door de interne voorschriften voor de uitvoering van de begroting van de EDEO;

1. merkt op dat de begroting van de EDEO valt onder rubriek 7 van het meerjarig financieel kader, "Europees openbaar bestuur", die in 2021 in totaal 10,7 miljard EUR bedroeg; merkt op dat de begroting van de EDEO (betalingen, inclusief bijdragen van de Commissie) ongeveer 9 % van de totale administratieve begroting van MFK-rubriek 7 uitmaakt;

2. neemt er nota van dat de Europese Rekenkamer in haar jaarverslag voor het begrotingsjaar 2021 haar steekproef van verrichtingen onder beheer heeft uitgebreid van 48 in 2020 tot 60 in 2021;

3. stelt vast dat de Rekenkamer vermeldt dat haar werkzaamheden door de jaren heen erop wijzen dat deze uitgaven in het algemeen een laag risico vormen; verzoekt de Rekenkamer echter in de volgende jaarverslagen uitgebreider te rapporteren over de voltooiing van alle vereisten die nodig zijn voor een consistente kwijtingsprocedure;

4. merkt op dat de Rekenkamer vermeldt dat zij twee kwantificeerbare fouten heeft aangetroffen in betalingen die door de EDEO zijn gedaan: de ene betrof het ontbreken van een onderliggende overeenkomst voor door een delegatie van de Unie verworven diensten, de andere had betrekking op toelagen die werden betaald aan een personeelslid dat recente veranderingen in de persoonlijke situatie niet had opgegeven;

5. stelt met voldoening vast dat de Rekenkamer ook opmerkt dat zij geen significante problemen heeft aangetroffen bij de toezicht- en controlesystemen die bij de EDEO zijn onderzocht;

6. merkt voorts op dat de Rekenkamer in 2015 significante tekortkomingen heeft vastgesteld met betrekking tot door delegaties van de Unie georganiseerde aanbestedings- en aanwervingsprocedures; merkt op dat de Rekenkamer in 2021 gevolg heeft gegeven aan deze opmerkingen door een steekproef van tien aanbestedingsprocedures en acht lokale aanwervingsprocedures te onderzoeken die door delegaties van de Unie werden georganiseerd; merkt op dat de EDEO in 2019 het aanbestedingsproces heeft verbeterd door de werkwijzen bij delegaties van de Unie te vereenvoudigen en te moderniseren, sommige processen op het hoofdkantoor te centraliseren en nieuwe modellen voor aanbestedingsdocumenten op te stellen; merkt op dat de EDEO de regels en voorwaarden voor de indienstneming van plaatselijke functionarissen bij delegaties van de Unie heeft herzien en controles vooraf heeft verricht voordat zij werden aangeworven; merkt ten slotte met bezorgdheid op dat de Rekenkamer bij vijf van de tien onderzochte aanbestedingsprocedures enige tekortkomingen heeft aangetroffen in de wijze waarop de delegaties van de Unie de regels inzake het plaatsen van overheidsopdrachten toepasten en dat zij enkele tekortkomingen heeft aangetroffen in alle acht aanwervingsprocedures voor plaatselijke functionarissen; verzoekt de EDEO maatregelen te nemen om de problemen die leiden tot de vastgestelde fouten bij aanbestedingen op te lossen en om toekomstige inbreuken op de desbetreffende regels te voorkomen;

7. moedigt de EDEO met klem aan om passende maatregelen te nemen, zoals het uitbreiden van opleidingen en het verbeteren van de richtsnoeren en modellen voor aanbestedingsdocumentatie, met het oog op het terugdringen van het aantal fouten bij door delegaties van de Unie georganiseerde aanbestedings- en aanwervingsprocedures, en om aan de kwijtingsautoriteiten verslag uit te brengen over de genomen maatregelen;

Begrotings- en financieel beheer

8. merkt op dat de begroting van de EDEO voor 2021 767 626 000 EUR bedroeg, ofwel een stijging met 5,0 % ten opzichte van 2020, hetgeen vergelijkbaar is met de stijging van 5,2 % in 2020 ten opzichte van 2019; stelt vast dat de EDEO, naast zijn eigen begroting, ook beschikte over een bedrag van 211 200 000 EUR (inclusief bestemmingsontvangsten en overgedragen bedragen) van de Commissie ter dekking van de administratieve kosten van personeelsleden van de Commissie die in delegaties van de Unie werkzaam zijn; merkt op dat de EDEO naast andere bedragen ook bijdragen heeft ontvangen ter dekking van gemeenschappelijke kosten van personeel van het Europees Ontwikkelingsfonds in de delegaties, waardoor de totale door de EDEO beheerde begrotingsbedragen (vastleggingskredieten) 1 091,1 miljoen EUR bedroegen;

9. merkt op dat in 2021 99,4 % van de definitieve EDEO-begroting voor vastleggingen is uitgevoerd, hetgeen meer is dan in 2020, toen 95,0 % werd uitgevoerd; merkt op dat bij de betalingen 84,5 % van de begroting voor 2021 is uitgevoerd, iets meer dan in 2020, toen 82,3 % werd uitgevoerd;

10. merkt op dat de definitieve begroting voor het hoofdkantoor van de EDEO, na overschrijvingen, 295 miljoen EUR bedroeg, waarvan 290,5 miljoen EUR, ofwel 98,5 %, is uitgevoerd; merkt op dat bij de betalingen 238,3 miljoen EUR, ofwel 80,8 %, is uitgevoerd;

11. merkt op dat de definitieve begroting van de EDEO voor de delegaties, na overschrijvingen, 472,6 miljoen EUR bedroeg, waarvan 472,4 miljoen EUR, ofwel 99,9 %, is uitgevoerd; merkt op dat bij de betalingen 410,1 miljoen EUR, ofwel 86,8 %, is uitgevoerd;

12. merkt op dat als gevolg van de COVID-19-pandemie de begroting voor IT in 2021 is verhoogd, terwijl de begroting van diverse posten, waaronder de salarissen, is verlaagd; merkt op dat de EDEO de begrotingsautoriteit in 2021 informatie heeft verstrekt over drie overschrijvingen, waarvan er twee plaatsvonden om de extra uitgaven als gevolg van de COVID-19-pandemie en de afstemming aan het eind van het jaar op te vangen;

13. merkt op dat de EDEO in 2021 131 352 betalingen heeft verricht, waarvan 115 060, ofwel 87,6 %, binnen de gestelde termijn; merkt voorts op dat de gemiddelde termijn voor nettobetalingen 18 dagen bedroeg en dat het percentage elektronische facturering 24 % bedroeg;

14. stelt met voldoening vast dat de EDEO een aanzienlijk aantal overeenkomsten inzake dienstverleningsniveau heeft ondertekend, hoofdzakelijk met de Commissie, maar ook met andere instellingen, die meer dan zeventig verschillende diensten bestrijken die door 16 entiteiten worden verleend; merkt voorts op dat de accountant van de Commissie (het directoraat-generaal Begroting) nog steeds werkt als accountant voor de EDEO, maar dat de EDEO zijn eigen capaciteit heeft uitgebreid om bepaalde boekhoudkundige taken, ook van de delegaties, uit te voeren;

15. stelt met voldoening vast dat het aantal colocatieovereenkomsten waarbij lidstaten en andere Unie-entiteiten hun personeel bij de delegaties van de Unie onderbrengen, blijft toenemen en is gestegen tot 115 overeenkomsten in 67 delegaties van de Unie, met in totaal 36 partners;

Intern beheer, prestaties en interne controle

16. merkt op dat de EDEO in 2021 de grootste reorganisatie van de dienst sinds zijn oprichting in 2011 heeft doorgevoerd, waarbij zes grote geografische afdelingen en een kabinet van de secretaris-generaal zijn opgericht teneinde de huidige geopolitieke situatie beter te weerspiegelen; merkt op dat een nieuw directoraat voor strategische communicatie en prognose is opgericht door de samenvoeging van twee afdelingen voor strategische communicatie en de afdeling beleidsplanning en strategische prognose, teneinde desinformatie beter te kunnen aanpakken;

17. merkt op dat de werkomstandigheden binnen de EDEO ook in 2021 zwaar te lijden hadden onder de COVID-19-pandemie; merkt op dat vooral is bespaard op salarissen door tragere aanwervingsprocedures en op dienstreizen, vergaderingen, conferenties enz.; merkt op dat de pandemie ook mogelijkheden heeft gecreëerd voor de verspreiding van desinformatie en buitenlandse manipulatie en inmenging, en derhalve de uitdagingen voor de EDEO heeft vergroot;

18. merkt op dat de EDEO in 2021 werd geconfronteerd met verschillende veiligheidscrises in Afghanistan, de Sahel en Ethiopië, waarbij de dienst vrij laat was om te informeren over en te reageren op de veranderingen ter plaatse, hetgeen aanleiding gaf tot dringende evacuaties van personeel van de Unie;

19. stelt met voldoening vast dat geen enkele delegatie van de Unie in 2021 een voorbehoud heeft gemaakt;

20. merkt op dat verschillende aspecten van de werkzaamheden van de EDEO worden gecontroleerd door zijn intern controleur, door de dienst Interne Audit van de Commissie en door de Rekenkamer; merkt op dat het weliswaar belangrijk is te zorgen voor grondige controles en audits, maar dat het even belangrijk is dubbel werk te vermijden;

21. stelt met voldoening vast dat de dienst Interne Audit van de Commissie in zijn jaarverslag over de in 2021 uitgevoerde interne controles met betrekking tot drie eerdere controles in verband met de coördinatie tussen de Commissie en de EDEO concludeert dat alle aanbevelingen zijn uitgevoerd;

22. merkt op dat de afdeling Interne Audit (Internal Audit Division, IAD) van de EDEO zich in haar plan voor de periode 2018-2021 voornamelijk richtte op de personeelskosten, die meer dan 50 % van de uitgaven van de EDEO uitmaken; merkt op dat het plan van de IAD voor de periode 2022-2024 zich zal richten op andere gebieden die voorheen niet aan bod kwamen, zoals beveiliging, infrastructuur en IT; verzoekt de EDEO de kwijtingsautoriteit over de resultaten van deze interne controle te informeren;

23. stelt met voldoening vast dat alle in het begrotingsjaar 2021 geregistreerde financiële verrichtingen van de EDEO-begroting worden gecontroleerd door middel van gelaagde steekproeven, volgens een methode die vergelijkbaar is met die van de Europese Rekenkamer;

Personele middelen, gelijkheid en welzijn van het personeel

24. merkt op dat er eind 2021 5 072 personeelsleden bij de EDEO werkten, waarvan 2 303 (45,4 %) op het hoofdkantoor van de EDEO en 2 769 (54,6 %) in delegaties en bureaus van de Unie overal ter wereld; merkt op dat dit een aanzienlijke stijging met 9,2 % betekent ten opzichte van de 4 643 personeelsleden in 2020, waarvan er 2 286 in het hoofdkantoor van de EDEO werkten en 2 357 in de delegaties en bureaus; merkt op dat de stijgingen vooral hebben plaatsgevonden in de delegaties en bureaus, waar meer dan 450 posten voor plaatselijke functionarissen van de Commissie naar de EDEO-begroting zijn overgeheveld; merkt ten slotte op dat de EDEO in 2021 van de begrotingsautoriteit 47 extra voltijdequivalenten heeft gekregen;

25. merkt op dat het personeel eind 2021 bestond uit 1 706 ambtenaren en tijdelijke functionarissen, 1 543 plaatselijke functionarissen, 567 arbeidscontractanten, 467 gedetacheerde nationale deskundigen, 43 junior deskundigen in de delegaties van de Unie en 746 andere externe personeelsleden en stagiairs; merkt ten slotte op dat er daarnaast 3 327 personeelsleden van de Commissie werkzaam waren in de delegaties van de Unie;

26. merkt op dat vrouwen in 2021 46,7 % van het EDEO-personeel uitmaakten, iets minder dan de 48,7 % eind 2020; merkt echter op dat vrouwen 37,4 % van de AD-functies vertegenwoordigden, hetgeen een stijging is ten opzichte van de 37,3 % in 2020; stelt met voldoening vast dat het aantal vrouwen in alle managementfuncties relatief is toegenomen, waarbij het aantal vrouwen in het middenkader is gestegen van 32,7 % in 2020 tot 35,4 % in 2021, terwijl het aantal vrouwen in het hoger management is gestegen van 25,5 % tot 26,3 % en het aantal vrouwen als hoofd van een delegatie is gestegen van 27,1 % tot 29,4 %; moedigt de EDEO aan het goede voorbeeld te geven door het aantal vrouwen als hoofd van een delegatie te verhogen en feministische diplomatie te bedrijven, met name in derde landen met lagere normen inzake gendergelijkheid, met als doel vrouwenrechten en inclusief bestuur te bevorderen;

27. is verheugd dat de EDEO een ambassadeur voor gender en diversiteit heeft aangesteld om het bewustzijn en de aandacht hieromtrent in de diplomatie, de politieke dialoog en de beleidsbeslissingen te vergroten; is voorts verheugd dat de EDEO, als onderdeel van de #NoWomanNoEUDiplomacy-strategie, mentorschapsprogramma's openstelt voor vrouwen in de AST- en lagere AD-rangen om hun loopbaanperspectieven voor hogere functies te bieden; verzoekt de EDEO zich te blijven richten op het waarborgen van een genderevenwicht bij het personeel en het management, en aan de kwijtingsautoriteit verslag uit te brengen over initiatieven en vorderingen bij de verwezenlijking hiervan;

28. dringt aan op doeltreffende genderopleidingsstrategieën in de EDEO; onderstreept dat het belangrijk is te investeren in middelen en deskundigheid voor de ontwikkeling van opleidings- en onderwijsstrategieën die gericht zijn op de toepassing van een gendergelijkheidsbenadering op internationale beleidsmaatregelen en programma's, teneinde een echte cultuurverandering binnen de EDEO te bewerkstelligen; wijst erop dat bijzondere aandacht moet worden besteed aan de integratie van gendermainstreamingmechanismen, de aanpak van genderbudgettering, gendereffect-beoordelingen en de bestrijding van gendergerelateerd geweld; stelt voor een uitgebreid opleidingsprogramma vast te stellen voor de adequate uitvoering van GAP III op alle niveaus van de EDEO;

29. stelt met voldoening vast dat alle lidstaten in het personeelsbestand vertegenwoordigd zijn en dat vooral het relatieve aantal personeelsleden uit de lidstaten die in 2004 of later zijn toegetreden (EU13) is toegenomen en voor een redelijkere verdeling in het totale personeelsbestand heeft gezorgd; benadrukt echter dat er op managementniveau nog steeds sprake is van grote onevenwichtigheden, ondanks herhaalde oproepen van het Europees Parlement om deze kwestie aan te pakken; merkt met bezorgdheid op dat slechts 24 lidstaten vertegenwoordigd zijn onder de EDEO-ambassadeurs, dat de verdeling ongelijker is en dat de vijf lidstaten met de meeste ambassadeurs (Frankrijk: 19, Duitsland: 18, Spanje: 17, Italië: 16 en België: 12) 82 van de 135 posten hebben, hetgeen neerkomt op 61 %; onderstreept zijn bezorgdheid over het gebrek aan geografisch evenwicht onder de delegatiehoofden en herhaalt zijn oproep aan de EDEO om het geografisch evenwicht verder te verbeteren, zodat onderdanen van alle lidstaten naar behoren vertegenwoordigd zijn;

30. onderstreept dat de lidstaten van de EU13 ongeveer 23 % van de bevolking van de Unie vertegenwoordigen; stelt vast dat het aantal leden van het middenkader uit de EU13 is toegenomen van 13,8 % in 2020 tot 16,2 % in 2021, dat het aantal leden van het hoger management uit deze landen is toegenomen van 7,3 % tot 8,9 % en dat het aantal ambassadeurs uit deze landen is toegenomen van 14,1 % in 2020 tot 18 % in 2021; benadrukt dat de EDEO, net als alle andere instellingen van de Unie, moet waarborgen dat alle lidstaten evenredig vertegenwoordigd zijn en tegelijkertijd rekening moet houden met de vaardigheden en verdiensten van de kandidaten; dringt er bij de EDEO op aan het geografische evenwicht te verzekeren om te zorgen voor een passende vertegenwoordiging van onderdanen van alle lidstaten, die de diversiteit van de lidstaten weerspiegelt, zoals aangegeven in artikel 27 van het Statuut van de ambtenaren; herhaalt daarom zijn verzoek aan de EDEO om te blijven samenwerken met de lidstaten om zijn posten binnen de nationale diplomatennetwerken en de academische wereld te promoten;

31. merkt met bezorgdheid op dat in 2021 15 middenkader- en vijf hogere managementfuncties op het hoofdkantoor van de EDEO en vijf middenkaderfuncties in delegaties van de Unie gedurende gemiddeld drie maanden vacant waren en dat 15 personeelsleden tijdens de vacatures leidinggevende functies vervulden; moedigt de EDEO aan zijn vacatures en carrièremogelijkheden beter te promoten en na te gaan hoe de aanwerving van personeel kan worden verbeterd;

32. merkt op dat de EDEO de hervorming van de voorwaarden voor plaatselijke functionarissen heeft voortgezet en dat 62 % van de plaatselijke functionarissen de aangepaste voorwaarden heeft onderschreven, hetgeen betekent dat, samen met de nieuwe aanwervingen na 1 juni 2020, op 31 maart 2022 meer dan 66 % van de plaatselijke functionarissen onder de nieuwe regels viel; verzoekt de EDEO om de opleiding en richtsnoeren inzake de aanwervingsprocedures van de delegaties van de Unie voor plaatselijke functionarissen uit te breiden om de naleving van de beginselen van transparantie en gelijke behandeling te waarborgen;

33. neemt kennis van het feit dat het EDEO-personeel tot drie dagen per week mag telewerken in het hoofdkantoor van de EDEO en één dag per week in de delegaties van de Unie; stelt met voldoening vast dat de EDEO zowel het personeel op het hoofdkantoor als het uitgezonden personeel in de delegaties van de Unie toestaat tien dagen van buiten de standplaats te telewerken, een aantal dat in specifieke situaties kan worden verhoogd ter ondersteuning van collega's die met complexe gezinssituaties worden geconfronteerd;

34. merkt op dat het aantal personen met ziekteverzuim in 2021 met 9,3 % is toegenomen, terwijl het aantal dagen ziekteverzuim met 36 % is gestegen; vindt dit een relatief grote stijging en verzoekt de EDEO nader te onderzoeken of er iets kan worden gedaan aan de verbetering van de fysieke en mentale arbeidsomstandigheden om ervoor te zorgen dat de situatie in de komende jaren verbetert; verzoekt de EDEO de nodige maatregelen te nemen om het risico op burn-out te beperken en het welzijn van zijn personeel te waarborgen;

35. merkt op dat de EDEO geen gegevens bijhoudt over handicaps van personeelsleden, maar dat in een enquête die aan alle personeelsleden in het hoofdkantoor van de EDEO en de delegaties van de Unie is toegezonden, 1 075 personeelsleden hebben geantwoord, waarvan 24 verklaarden blijvend arbeidsongeschikt te zijn, terwijl 23 verklaarden kortstondig of tijdelijk arbeidsongeschikt te zijn; merkt voorts op dat de EDEO de delegaties van de Unie heeft verzocht informatie te verstrekken over de geschiktheid en toegankelijkheid van de gebouwen en de stad waar deze zich bevinden, hetgeen moet worden gezien als een eerste stap om ook personeel met een beperking naar de delegaties te kunnen sturen; verzoekt de EDEO verslag te blijven uitbrengen over de vooruitgang die is geboekt met de integratie van personen met een beperking in de dienst;

36. is verheugd dat de EDEO verschillende detacherings- en uitwisselingsprogramma's heeft met de lidstaten, derde landen, internationale organisaties en instellingen van de Unie, waaronder het Europees Parlement; is vooral verheugd dat dankzij de verbetering van de situatie rond de COVID-19-pandemie het programma tussen de EDEO en het Parlement vanaf november 2021 kon worden hervat;

37. is verheugd dat de EDEO zowel op het hoofdkantoor als bij de delegaties van de Unie een relatief groot aantal stagiairs aanneemt, in totaal 461, en zo vele jongeren de kans geeft om ervaring op te doen met werken in een instelling van de Unie; merkt voorts op dat alle stagiairs op het hoofdkantoor een maandelijkse toelage krijgen, terwijl de meeste stagiairs in de delegaties (96 %) door de EDEO of andere instellingen worden betaald; verzoekt de EDEO passende maatregelen te nemen om ervoor te zorgen dat al zijn stagiairs een fatsoenlijke beloning ontvangen;

38. moedigt aan tot het voortzetten van de inspanningen om het belangrijkste personeel van de EDEO te verjongen en een permanent, gespecialiseerd Europees diplomatiek korps op te bouwen door middel van regelmatige gespecialiseerde algemene vergelijkende onderzoeken, gericht op de aanwerving van personen met een verscheidenheid aan talent, vaardigheden en potentieel;

Ethisch kader en transparantie

39. merkt op dat het naleven van regels en normen inzake ethisch gedrag en transparantie van essentieel belang is voor alle overheidsinstellingen, en nog meer voor de EDEO, die de waarden van de Unie in zijn 144 delegaties en bureaus overal ter wereld uitdraagt; is derhalve verheugd dat de EDEO onlangs de "beginselen van professioneel gedrag" heeft aangenomen; moedigt de EDEO aan om voor zijn personeel systematische trainings- en bewustmakingssessies op het gebied van passend gedrag te organiseren;

40. merkt op dat de EDEO opleidingen in ethiek aanbiedt in het kader van de welkomstsessies voor nieuwkomers en als onderdeel van seminars voorafgaand aan de detachering van Unie-ambassadeurs; stelt voorts met voldoening vast dat alle door de Unie benoemde managers verplicht zijn om een cursus te volgen over "het creëren van een werkomgeving zonder intimidatie"; moedigt de EDEO aan om ook een algemene cursus over ethiek op te nemen in de verplichte voorbereidingen op detacheringen bij delegaties en bureaus van de Unie;

41. merkt op dat het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF) in 2021 vijf zaken heeft onderzocht waarbij EDEO-medewerkers betrokken waren, waarvan er vier werden afgesloten zonder aanbevelingen en één met aanbevelingen; verzoekt de EDEO de kwijtingsautoriteit over de uitvoering van deze aanbevelingen te informeren;

42. neemt kennis van het feit dat de EDEO in 2021 geen contact had met het Europees Openbaar Ministerie (EOM), maar dat de EDEO bereid is tot samenwerking en dat een initiatief voor een mogelijk memorandum van overeenstemming tussen beide diensten bij het EOM ligt; merkt op dat nauwe samenwerking met zowel OLAF als het EOM belangrijk is binnen een algemene fraudebestrijdingsstrategie;

43. is verheugd dat de EDEO bezig is zijn fraudebestrijdingsstrategie te actualiseren volgens de methode en de richtsnoeren van OLAF van 2021 met betrekking tot fraudebestrijdingsstrategieën; is verheugd dat de EDEO voornemens is ervoor te zorgen dat de bewustmakingsopleidingen op alle personeelscategorieën gericht zijn; moedigt de EDEO aan dergelijke opleidingen ten minste verplicht te stellen voor alle personeelsleden die in het buitenland worden gedetacheerd; verzoekt de EDEO de kwijtingsautoriteit te informeren over de nieuwe strategie wanneer deze is afgerond, en ook informatie over de verspreiding ervan onder het personeel te verstrekken;

44. merkt op dat de EDEO 16 verzoeken van de Europese Ombudsman heeft ontvangen, waarbij in 13 gevallen werd geconcludeerd dat er geen sprake was van wanbeheer, terwijl in één geval wanbeheer werd geconstateerd en twee zaken nog niet zijn afgesloten; stelt met voldoening vast dat de EDEO zich ertoe verbindt gevolg te geven aan de aanbevelingen van de Ombudsman in de twee gevallen waarin de Ombudsman dergelijke aanbevelingen heeft gedaan;

45. verzoekt de EDEO de posities van voormalige hoge ambtenaren en hoofden van delegaties in het oog te houden, gezien hun gevoelige politieke rol; verzoekt de EDEO mogelijk problematische overstappen naar de particuliere sector of naar organisaties uit derde landen systematisch te evalueren en de bezigheden van voormalige hoge ambtenaren tot het einde van de verplichte afkoelingsperiode te blijven volgen, aangezien veronachtzaming van belangenconflicten ten koste kan gaan van de handhaving van strenge ethische normen in het bestuur van de Unie;

46. stelt met voldoening vast dat een aantal situaties waarin personeel van missies belangenconflicten heeft gemeld, is afgehandeld door de betrokken personen te ontheffen van bepaalde taken; stelt met voldoening vast dat de EDEO voor drie gepensioneerde ambtenaren de afkoelingsperiode voor professionele contacten met voormalige collega's heeft toegepast en dat de EDEO geen klachten heeft ontvangen over inbreuken op deze afkoelingsperiode;

47. verzoekt de EDEO alle ambtenaren die niet langer in dienst zijn te verbieden zich tijdens de afkoelingsperiode met lobby- en belangenbehartigingsactiviteiten bezig te houden;

48. dringt er bij de EDEO op aan onverwijld gevolg te geven aan zijn aankondiging om op zichzelf staande uitvoeringsbepalingen inzake externe activiteiten en opdrachten aan te nemen en uit te voeren, die voor de delegatiehoofden een rechtsgrondslag sui generis creëren om het imago en de reputatie van de Unie als geheel beter te beschermen;

49. merkt op dat de EDEO geen rechtstreekse rol speelt in de Unie-wetgeving, maar wel een belangrijke rol speelt bij besluiten over sancties en de onderhandelingen over internationale handelsovereenkomsten, die een aanzienlijke regelgevende impact hebben; zou het derhalve bijzonder relevant vinden voor de EDEO om zich op basis van een overeenkomst inzake dienstverleningsniveau bij het transparantieregister van de Unie aan te sluiten; verzoekt de EDEO om alle bijeenkomsten met alle soorten lobbyorganisaties te publiceren, met inbegrip van die van de hoofden van de delegaties van de Unie, om de transparantie te verbeteren;

50. stelt met voldoening vast dat er in 2021 geen gevallen van klokkenluiden zijn gemeld en dat de EDEO de richtsnoeren van de Commissie inzake klokkenluiden toepast en deze beschikbaar stelt op het intranet van de EDEO;

51. dringt erop aan niet langer gebruik te maken van de diensten van externe bedrijven die volgens de rangschikking van de Universiteit van Yale ([1]) nog steeds actief zijn in Rusland;

Digitalisering, cyberbeveiliging en gegevensbescherming

52. merkt op dat de investeringen in IT-projecten en -uitrusting ten opzichte van 2020 met 6,4 % zijn gedaald tot 22 290 743 EUR, terwijl de investeringen voor beveiliging met 24,6 % zijn toegenomen tot 5 778 000 EUR;

53. is verheugd dat de EDEO in 2021 is doorgegaan met het verbeteren en vernieuwen van de technische uitrusting, bijvoorbeeld door de verdubbeling van de netwerkbandbreedte om het telewerken te verbeteren en door de installatie van meer dan vijfhonderd nieuwe videoconferentiekits in het hoofdkantoor en bij de delegaties van de Unie; is voorts verheugd dat de EDEO zijn personele, administratieve en financiële werkstromen volledig heeft gedigitaliseerd, waardoor de organisatorische efficiëntie is toegenomen;

54. merkt op dat het steeds belangrijker wordt om rekening te houden met cyberbeveiliging en is ingenomen met de uitrol van een nieuw "EU Restricted"-systeem over de hele EDEO, ter waarborging van veilige communicatie op rubriceringsniveau "EU Restricted", en met het feit dat maatregelen zijn genomen om ervoor te zorgen dat leden van de Europese Commissie en anderen vertrouwelijke oproepen kunnen doen; is verheugd dat de EDEO de hoogst gerubriceerde informatie bewaart in beveiligde systemen die volledig geïsoleerd zijn van andere netwerken en van het internet;

55. merkt met bezorgdheid op dat de SIEM-oplossing (Security Incident and Event Monitoring) van de EDEO in 2021 meer dan 16 000 cyberwaarschuwingen heeft gegenereerd, die hebben geleid tot de identificatie van 236 echte cyberaanvallen die niet allemaal zijn uitgemond in een datalek; verzoekt de EDEO zich sterk te blijven richten op cyberbeveiliging en hybride bedreigingen, met name die welke door buitenlandse staten worden gesponsord, en samen te werken met andere instellingen van de Unie en met en lidstaten om dergelijke bedreigingen in kaart te brengen en de EU-infrastructuur zoveel mogelijk te beschermen; onderstreept dat cyberbewustzijn en een systematisch opleidingsprogramma voor al het personeel, met inbegrip van het management, essentiële onderdelen vormen van een doeltreffend cyberbeveiligingskader;

56. stelt met voldoening vast dat de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming (EDPS) in 2021 drie inspecties met betrekking tot de EDEO heeft uitgevoerd en dat alle inspecties zonder aanvullende opmerkingen als afgesloten worden beschouwd;

57. is ingenomen met het feit dat de EDEO een hostingstrategie heeft aangenomen, die ervoor zorgt dat de inhoud van de kernactiviteiten ter plaatse blijft en de gegevens op servers staan die rechtstreeks eigendom zijn van en worden beheerd door de EDEO; blijft de EDEO oproepen ervoor te zorgen dat Unie-gegevens zoveel mogelijk uitsluitend in EU-/EER-faciliteiten worden opgeslagen; is voorts verheugd dat de EDEO ervoor blijft zorgen dat informatie en communicatie in verband met de verwerking van persoonsgegevens gemakkelijk te begrijpen en volledig in overeenstemming met de wetgeving van de Unie zijn;

([1]) https://som.yale.edu/story/2022/over-1000-companies-have-curtailed-operations-russia-some-remain

58. stelt vast dat de EDEO opensourceoplossingen op gelijke voet plaatst met gepatenteerde oplossingen, en een reeks opensourceproducten gebruikt voor ontwikkelaars, hostingoplossingen, applicatieservers en identificatie- en toegangsbeheer;

59. stelt met voldoening vast dat de EDEO een hostingbeleid heeft aangenomen en een centraal register bijhoudt van alle informatiesystemen en technische diensten met betrekking tot zakelijke toepassingen en diensten; merkt voorts op dat voor informatiesystemen die ter plaatse worden gehost, zowel het systeem als de gegevens op servers staan die rechtstreeks eigendom zijn van en worden beheerd door de EDEO en dat de functionaris voor gegevensbescherming zorgt voor deugdelijke controles op de gegevensbescherming;

Gebouwen

60. merkt op dat de EDEO een zeer groot en complex gebouwenbestand beheert, bestaande uit de gebouwen bij het hoofdkantoor in Brussel, ongeveer 180 kantoorgebouwen en 150 residenties van Unie-ambassadeurs overal ter wereld; is het ermee eens dat in Brussel en in de meeste landen in de wereld waar de Unie naar verwachting een vertegenwoordiging kan behouden, op lange termijn waarschijnlijk besparingen zullen worden bewerkstelligd door eigenaar te worden van de gebouwen in plaats van ze te huren;

61. is verheugd dat de EDEO een begin heeft gemaakt met de aanpassing van kantoorruimten aan nieuwe werkmethoden teneinde een aantrekkelijke werkomgeving te creëren en ervoor te zorgen dat zijn gebouwen zo milieuvriendelijk mogelijk worden gebruikt; vraagt tegelijkertijd dat dergelijke ontwikkelingen in nauwe samenwerking met het personeel worden uitgevoerd;

62. is erg verheugd dat de EDEO de doelstelling van klimaatneutraliteit steunt en prioriteit geeft aan gebouwen met een milieucertificering; moedigt de EDEO aan om ook in het bestaande gebouwenbestand energiebesparende maatregelen uit te voeren; is verheugd dat de EDEO reeds een fotovoltaïsche installatie van 355 m^2 heeft geïnstalleerd op het dak van zijn hoofdkantoor en bij 18 delegaties van de Unie, en moedigt de EDEO aan zijn investeringen in zonnepanelen overal ter wereld uit te breiden; verzoekt de EDEO een kosten-batenanalyse te maken, met name van het in het gebouw in Brussel geïnstalleerde systeem, teneinde deze te delen met andere instellingen van de Unie die tot dusver geen dergelijke systemen hebben geïnstalleerd;

63. merkt op dat de EDEO zowel op het hoofdkantoor als in de delegaties en bureaus van de Unie veel aandacht blijft besteden aan veiligheid; is gezien de huidige geopolitieke situatie ook verheugd dat de werkzaamheden ter voorkoming van spionagedreigingen verder zijn geïntensiveerd; ondersteunt de EDEO ten volle bij het aanscherpen van zijn veiligheidsmaatregelen teneinde zowel de personeelsleden als de fysieke en digitale infrastructuur te beschermen tegen bedreigingen en aanvallen;

Milieu en duurzaamheid

64. is zeer ingenomen met het feit dat de EDEO een milieubeheersysteem heeft opgezet dat onder meer gebieden als energiebesparing, mobiliteit van personeel, CO_2-emissieplafonds voor dienstauto's, informatietechnologie, groene aanbestedingen, recycling en afvalsortering bestrijkt, en dat geleidelijk moet worden verbeterd;

65. merkt op dat de EDEO initiatieven heeft aangenomen en uitgevoerd ter ondersteuning van duurzame mobiliteit voor zijn personeel en zich ten doel heeft gesteld dat in 2023 ongeveer 80 % van het personeel milieuvriendelijke vervoermiddelen gebruikt; verzoekt de EDEO aan de kwijtingsautoriteit verslag uit te brengen over de vooruitgang die bij de verwezenlijking van deze doelstellingen is geboekt;

66. is verheugd dat de EDEO sinds maart 2021 is begonnen met het verzamelen van milieugegevens van delegaties van de Unie over energie- en waterverbruik, afvalproductie, woon-werkverkeer, groene aanbestedingen en het verbruik van materialen zoals papier en brandstof; moedigt de EDEO aan dit initiatief voort te zetten en uit te breiden tot alle delegaties, en de uitwisseling van beste praktijken tussen de delegaties te vergemakkelijken;

67. is verheugd dat de EDEO deelneemt aan de interinstitutionele helpdesk voor groene overheidsopdrachten en dat delegaties van de Unie ondersteuning krijgen met betrekking tot milieucriteria voor aanbestedingsdocumenten; moedigt aan dat dergelijke criteria geleidelijk worden gedeeld door alle delegaties van de Unie en verzoekt de EDEO aan de kwijtingsautoriteit verslag uit te brengen over de vooruitgang die op dit gebied wordt geboekt;

Interinstitutionele samenwerking

68. is verheugd dat er tussen de EDEO en de Commissie afspraken zijn gemaakt over de uitwisseling van gerubriceerde documenten en dat er tussen de EDEO en zowel het secretariaat-generaal van de Raad als de Commissie een specifieke overeenkomst inzake dienstverleningsniveau is gesloten over de levering van zeer vertrouwelijke beveiligde spraak- en berichtensystemen, die gezien de geopolitieke context steeds belangrijker worden;

69. is verheugd dat de EDEO een overeenkomst voor de vestiging van een delegatie van de Unie in het Verenigd Koninkrijk heeft gesloten en ondertekend;

70. is verheugd dat de EDEO verklaart een goede samenwerking te hebben met OLAF en de Europese Rekenkamer, gebaseerd op wederzijds vertrouwen en met regelmatige bijeenkomsten op verschillende werkniveaus, met als doel fraude te voorkomen, onderzoek en lopende controlewerkzaamheden te verrichten en aanbevelingen uit te voeren; moedigt de EDEO nadrukkelijk aan eenzelfde soort vertrouwen en samenwerking met het EOM te ontwikkelen;

Communicatie

71. merkt op dat de EDEO-begroting voor activiteiten op het gebied van strategische communicatie en publieksdiplomatie in 2021 meer dan 26,17 miljoen EUR bedroeg, bestemd ter ondersteuning van communicatieactiviteiten op het hoofdkantoor en in alle delegaties van de Unie;

72. is ingenomen met het feit dat er in de communicatie prioriteit wordt gegeven aan thema's als de waarden en belangen van de Unie, de respons op de internationale gezondheidscrises en klimaatactie, en dat de delegaties van de Unie zich hebben toegespitst op thematische dagen zoals de Dag van Europa, pridefestivals, Vrouwendag, en de week van de klimaatdiplomatie;

73. moedigt de EDEO aan om samen te werken met de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming met het oog op de benutting van de twee opensourcesocialemediaplatforms EU-Voice en EU-Video, die als openbaar proefproject zijn gelanceerd om het gebruik van kosteloze opensourcesocialenetwerken te bevorderen;

74. benadrukt dat de EDEO nauw samenwerkt met onafhankelijke media en partners uit he maatschappelijk middenveld in de regio van het Oostelijk Partnerschap om hun capaciteit op te bouwen om buitenlandse dreigingen van informatiemanipulatie en inmenging tegen te gaan; is ingenomen met het feit dat de EDEO nauw samenwerkt met Oekraïne ter ondersteuning van zijn strategische communicatie-inspanningen in het licht van de niet-uitgelokte militaire agressie van Rusland, om ervoor te zorgen dat de manipulatie van informatie door Rusland wordt aangetoond en tegengegaan;

75. verzoekt de EDEO de delegaties van de Unie in de landen van het Oostelijk Partnerschap te versterken; onderstreept dat de landen van het Oostelijk Partnerschap die te lijden hebben onder de militaire agressie van Rusland tegen Oekraïne moeten worden bijgestaan, en dat doeltreffender moet worden gecommuniceerd met de burgers van deze landen over het beleid van de Unie;

76. is erg verheugd dat de EDEO aanzienlijk heeft geïnvesteerd in het versterken en vergroten van de veerkracht om desinformatie en buitenlandse inmenging in Unie-aangelegenheden tegen te gaan, onder meer door een reorganisatie van de afdeling Strategische Communicatie in 2021, met een uitbreiding van de teams die zich met China bezighouden, de aanwerving van 27 functionarissen voor strategische communicatie bij de delegaties van de Unie en de oprichting van centra voor informatie-uitwisseling en -analyse in de hele Unie, zodat de EDEO informatiemanipulatie en inmenging beter kan aanpakken; wijst erop dat de EDEO de belangrijkste instelling van de Unie is die is belast met het tegengaan van buitenlandse inmenging;

77. verzoekt de EDEO nogmaals om de rol van de delegaties van de Unie in derde landen te versterken om hen beter in staat te stellen door buitenlandse overheidsactoren georkestreerde desinformatiecampagnes die een bedreiging vormen voor democratische waarden te ontkrachten; verzoekt de EDEO bovendien de betrokkenheid van de delegaties van de Unie in onze buurlanden en in de landen van de Westelijke Balkan te versterken, teneinde een communicatiebeleid inzake het Europese perspectief te ondersteunen dat actiever en doeltreffender is, en de best mogelijke bijstand te verlenen aan de landen die bezig zijn met het doorvoeren van prodemocratische en pro-Europese hervormingen; verzoekt de delegaties van de Unie hun gecoördineerde inspanningen voort te zetten om de zichtbaarheid van door de Unie gefinancierde projecten te vergroten;

78. neemt met bezorgdheid nota van het feit dat de hoge vertegenwoordiger tijdens de jaarlijkse conferentie van EU-ambassadeurs in 2022 verklaarde dat de verslagen van delegaties van de Unie te laat kwamen en dat hij beter werd geïnformeerd via mediakanalen; verzoekt de EDEO om aan de kwijtingsautoriteit verslag uit te brengen over de geconstateerde tekortkomingen en over de maatregelen om deze aan te pakken;

79. moedigt delegaties van de Unie aan om lokale actoren, maatschappelijke organisaties en sociale partners in derde landen te ondersteunen en met hen in gesprek te gaan om de sociale dialoog en de dialoog over de rechtsstaat, de grondrechten en de strijd tegen corruptie te stimuleren; vraagt de delegaties van de Unie de toestand van de democratie in de verschillende landen nauwlettend te volgen en logistieke en technologische steun te verlenen aan mensenrechtenverdedigers en verdedigers van inheemse volkeren, met name vrouwen; verzoekt de delegaties van de Unie hun gecoördineerde inspanningen voort te zetten om de zichtbaarheid van door de Unie gefinancierde projecten te vergroten, met name in kandidaat-lidstaten.